

DESCRIEREA EXPERIENȚEI PERSONALE LEGATE DE UTILIZAREA CALCULATORULUI LA CLASĂ

prof.înv.primar Sofrone Simona
Școala Gimnazială „Spiru Haret” Bacău

Lumea contemporană reprezintă o permanentă și inedită provocare pentru educație. Existența fiecărui individ în parte, ca și a întregii societăți în ansamblul ei, capătă deci un ritm din ce în ce mai alert, devine tot mai marcată de necesitatea cunoașterii rapide, complete și corecte a realității înconjurătoare, pentru ca luarea deciziilor să fie făcută ferm, oportun și competent. Aceasta duce inevitabil, la creșterea volumului de informații ce trebuie analizat, la necesitatea stocării și prelucrării acestora, deci la necesitatea utilizării calculatorului atât în viața de zi cu zi, cât și în procesul instructiv – educativ. Tehnologiile digitale nu trebuie să reprezinte o simplă adăugare în planul de învățământ, ele trebuie să fie integrate deplin „în serviciul educației” la toate nivelurile sistemului școlar. Actorii educaționali trebuie să fie formați pentru a face față schimbării, incertitudinii și inovării. Complexitatea crescută a școlărilor și mediilor de învățare de astăzi sugerează nevoia realizării într-o nouă manieră a activităților educaționale. De aceea, lucrarea de față prezintă avantajele și limitele utilizării TIC în procesul de învățământ și o analiză asupra eficienței utilizării TIC în procesul instructiv – educativ.

Calculatorul este foarte util atât elevului cât și învățătorului, însă folosirea acestuia trebuie realizată astfel încât să îmbunătățească calitativ procesul instructiv – educativ, nu să îl îngreuneze. Calculatorul trebuie folosit astfel încât să urmărească achiziționarea unor cunoștințe și formarea unor deprinderi care să permită elevului să se adapteze cerințelor unei societăți aflată într-o permanentă evoluție. Acesta trebuie să fie pregătit pentru schimbări, să le întâmpine cu entuziasm nu cu frică și rezistență. Dacă elevii sunt orientați cu încredere spre schimbare, ei vor simți nevoia de a fi instruiți cât mai bine pentru a face față noilor tipuri de profesii. Eșecul în dezvoltarea capacității de a reacționa la schimbare poate atrage după sine pasivitatea și alienarea. Învățătorul trăiește el însuși într-o societate în schimbare și, din fericire, în prima linie a schimbării, astfel încât va trebui să se adapteze, să se acomodeze, să se perfecționeze continuu. Deci, introducerea în școală a Internetului și tehnologiilor moderne duce la schimbări importante în procesul de învățământ.

Această schimbare în sistemul de învățământ vizează următoarele obiective:

1. Creșterea eficienței activităților de învățare
2. Dezvoltarea competențelor de comunicare și studiu individual

Atingerea acestor obiective depinde de gradul de pregătire al învățătorului în utilizarea calculatorului, de stilul său, de numărul de elevi, de interesul, cunoștințele și abilitățile acestora, de atmosfera din clasă și tipul programelor folosite, de timpul cât se integrează softul în lecție, de sincronizarea explicațiilor cu secvențele utilizate, de metodele de evaluare, de fișele de lucru elaborate. Utilizarea la întâmplare, fără un scop precis, la un moment nepotrivit a calculatorului în timpul lecției duce la plictiseală, monotonie, ineficiența învățării prin neparticiparea unor elevi la lecție, nerealizarea obiectivelor lecției și poate produce repulsie față de acest mijloc modern de predare – învățare – evaluare. Folosirea în exces a calculatorului poate duce la pierderea abilităților practice, de calcul și de investigare a realității, la deteriorarea relațiilor umane. De asemenea, individualizarea excesivă a învățării duce la negarea dialogului elev – învățător și la izolarea actului de învățare în contextul său psihosocial. Materia se segmentează prea mult, iar activitatea mentală a elevilor este diminuată, ea fiind dirijată pas cu pas.

Utilizarea calculatorului în lecție are numeroase avantaje:

- Stimularea capacității de învățare inovatoare, adaptabilă la condiții de schimbare socială rapidă
- Consolidarea abilităților de investigare științifică
- Conștientizarea faptului că noțiunile învățate își vor găsi ulterior utilitatea

- Creșterea randamentului însușirii coerente a cunoștințelor prin aprecierea imediată a răspunsurilor elevilor
- Întărirea motivației elevilor în procesul de învățare
- Stimularea gândirii logice și a imaginației
- Introducerea unui stil cognitiv, eficient, a unui stil de muncă independentă
- Instalarea climatului de autodepășire, competitivitate
- Mobilizarea funcțiilor psihomotorii în utilizarea calculatorului
- Dezvoltarea culturii vizuale
- Formarea deprinderilor practice utile
- Asigurarea unui feed – back permanent, cadrul didactic având posibilitatea de a reproiecta activitatea în funcție de secvența anterioară
- Facilități de prelucrare rapidă a datelor, de efectuare a calculelor, de afișare a rezultatelor, de realizare de grafice, de tabele
- Asigură alegerea și folosirea strategiilor adecvate pentru rezolvarea diverselor aplicații
- Dezvoltă gândirea, astfel încât, pornind de la o modalitate generală de rezolvare a unei probleme, elevul își găsește singur răspunsul pentru o problemă concretă
- Asigură pregătirea elevilor pentru o societate bazată pe conceptul de educație permanentă (educația de-a lungul întregii vieți)
- Determină o atitudine pozitivă a elevilor față de disciplina de învățământ la care este utilizat calculatorul și față de valorile morale, culturale și spirituale ale societății
- Ajută elevii cu deficiențe să se integreze în societate și în procesul educațional

Integrarea resurselor TIC în educație este benefică și duce la o creștere a performanțelor școlare, cu condiția ca elevii să posede cunoștințe de utilizare a calculatorului. Aceasta implică introducerea orelor de informatică și TIC la toate profilurile și la toate treptele de învățământ. De asemenea, ar trebui să se lucreze cu grupe mici de elevi, iar clasele să fie dotate cu calculatoare performante conectate la Internet, ar trebui realizate biblioteci de programe și sisteme expert în acord cu curriculum-ul școlar în curs de reformare, iar promovarea pătrunderii spiritului informatic în școli să fie intensificată. Cadrele didactice ar trebui să posede pe lângă cunoștințele teoretice și practice aferente disciplinei studiate și abilități de utilizare a TIC. Deci concentrarea pe utilizarea tehnologiilor informației și comunicațiilor de către profesori și de către cei care învață devine o prioritate. De asemenea, ar trebui realizate mai multe cercetări metodice privind implementarea TIC în educație. TIC nu trebuie să fie doar un instrument pentru a prezenta conținuturile existente într-o altă manieră, trebuie să ducă la modificarea modului de gândire și stilului de lucru la clasă al profesorului, cristalizate în secole de învățământ tradițional, prea puțin preocupat de personalitatea și de posibilitățile elevului. Utilizarea TIC nu trebuie să devină o obsesie, deoarece fiecare elev are dreptul la succes școlar și la atingerea celor mai înalte standarde curriculare posibile, de aceea trebuie găsite metodele pedagogice adecvate în fiecare caz în parte. Nu trebuie deci să renunțăm la cretă, tablă și burete, la lucrul cu manualul, la rezolvarea de probleme și efectuarea experimentelor reale, deoarece, prin realizarea unei legături directe între experiența practică și ideile teoretice, se ajunge la formarea competențelor necesare dezvoltării personale a elevului și a societății în care trăiește.

În concluzie, putem spune că pentru a realiza un învățământ de calitate și pentru a obține cele mai bune rezultate trebuie să folosim atât metodele clasice de predare – învățare – evaluare, cât și metode moderne.

Bibliografie

1. Constandache, M., 2006, *Profesionalism și competență în cariera didactică*, Ex Ponto, Constanța,
2. Cucoș, C., 1995, *Pedagogie și axiologie*, EDP, București